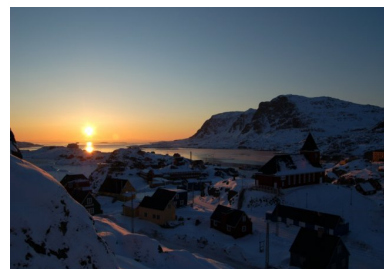

Grønlandsudvalgets studierejse til Grønland

8. september – 14. september 2010

**Folketingets Grønlandsudvalgs studierejse til Grønland
8. – 14. september 2010**

Program

Alle tidsangivelser i programmet er angivet i lokal tid.

		Bemærkninger
Onsdag den 8. september		
Kl. 07.15	Seneste check in i Kastrup	Terminal 2. US charter Thule Air Base. Booking number J48Y5P
Kl. 08.35	Afrejse fra København til Pituffik	Fly nr. GL6801
Kl. 08.45	Ankomst Pituffik	
Kl. 09.10	Ankomst Base HQ, hvor Base Commander tager imod, og afholder mission briefing m.m.	
Kl. 10.00	Rundvisning på hospital	
Kl. 10.30	DV party går direkte ind i DV bus, sendes på en "Wind shield Tour" af basen, incl. De Long Pier.	
Kl. 11.00	Frokost i Dundas Buffet Restaurant.	
Kl. 11.45	Afgang mod Ballistic Missile Early Warning Radar (BMEWS)	
Kl. 12.15	Ankomst BMEWS, rundvisning.	Kamera og mobiltelefoner må ikke medbringes, kan blive i bussen
Kl. 13.10	Foto udenfor BMEWS, de 3 gletchere.	
Kl. 13.15	Afgang mod Detachment-3 (DET-3).	
Kl. 13.35	Ankomst DET-3, rundvisning	
Kl. 14.10	Foto udenfor DET-3. Afgang mod Dundas.	
Kl. 14.15	Ankomst Dundas - Rundvisning på Dundas Ummanaq (gamle	

	tørvhytter/boplads) - "Dundas village" (Handels- station). Kaffe i det fri.	
Kl. 15.30	Afgang mod basen	
Kl. 15.50	Ankomst BX (butik), for dem som ikke ønsker at handle er der mulighed for transport til DeLong pier/skib.	
Kl. 16.40	Sidste afgang mod DeLong pier/skib.	
Kl. 17.40	Aftens vært, formand Lars Emil Johansen afhentes af FOTAB/DLO	
Kl. 17.50	Resten af selskabet hentes ved skib, transport til Top Of The World Club.	
Kl. 18.00	"Ice Breaker"/velkomstdrink i restaurant.	Udvalget er vært.
Kl. 18.30	Officiel middag for indbudte gæster.	Udvalget er vært. Følgende gæster er inviteret. Col Mark E. Allen, base Commander Lt Col John V. Blågreen Cmdr Henning H. Hartmann Lt Col Kevin P. O'Rourke Lt Col Jeffrey Van Sanford Maj Travis K. Leighton Maj Thomas A. Stratton Capt Patrick J. Bass Ms Elsebeth & Insp. John H. Hansen Mr. Jim K. Poulsen Lt Cmd Lars S. Rieks Påklædning: habit/aftenkjole eller tilsvarende
Kl. 21.30	Afgang mod DeLong pier	
Kl. 22.00	Manøvrerulle, afgang mod Qaanaaq.	HDMS Knud Rasmussen

Torsdag den 9. september		
Kl. 08.30	Ankomst til Qaanaaq. Landgang i stranden.	HDMS Knud Rasmussen
Kl. 09.00-10.00	Samling og møde med medarbejdere fra Qaasuitsup Kommune i den gamle mødesal. Møde med repræsentanter for Thule arbejderforeningen B-52, bl.a. Usaqqaq Qujaukitsoq.	
Kl. 10.00-12.20	Rundvisning i Qaanaaq. Museet, der er Knud Rasmussens gamle hus fra Dundas, vil være åbent ved museumsleder Finn Hansen. Kirke samt souvenirbutikker vil være åbne. Undervejs passeres hospital samt alderdomshjem, hvor der normalt gerne må aflægges besøg. Fra kl. 12.00 vil der til de sultne være håndmadder og vand i kommunens mødesal.	
Kl. 13.00	Gæsterne returnerer til HDMS Knud Rasmussen, herefter mod Kullorsuaq.	HDMS Knud Rasmussen

Fredag den 10. september		
Kl. 12.30	Ankomst Kullorsuaq.	I land med SAR fartøj fra HDMS Knud Rasmussen
Kl. 13.00	Velkommen i servicekontoret.	
Kl. 13.30	Besøg hos Upernavik Seafood.	
Kl. 14.00	Besøg på skolen.	
Kl. 14.30	Besøg på kommunekontoret, herefter gåtur i bygden.	
Kl. 16.00	Afgang fra Kullorsuaq mod Upernavik.	HDMS Knud Rasmussen

Lørdag den 11. september		
Kl. 08.30	Ankomst til Upernavik	HDMS Knud Rasmussen
Kl. 09.00	Modtagelse ved kajen Derefter besøg: · Værestedet sponsoreret af Red Barnet · Prinsesse Margrethe skolen · Aktivitetshuset · Sygehuset · Museet	Qaasuitsup Kommunia Frokost i forbindelse med besøg af aktivitetshuset. (Vært Qaasuitsup Kommunia)
Kl. 15.00	Afgang mod Uummannaq	HDMS Knud Rasmussen

Søndag den 12. september		
Kl. 08.30	Ankomst Uummannaq	HDMS Knud Rasmussen
Kl. 09.00	Besøg i byen herunder rundvisning samt f.eks. besøg af: - Politistationen - Børnehjemmet, efterfulgt af frokost på børnehjemmet sammen med Dorte Kruse og Sussie Kleist Møller - Museet/Kirken - Sygehuset	
Kl. 15.00	Afgang mod Aasiaat	HDMS Knud Rasmussen

Mandag den 13. september		
Kl. 08.30	Ankomst til Aasiaat	HDMS Knud Rasmussen
	Besøg ved supply-faciliteter i forbindelse med råstofudvinding i Disko-området. Møde med HP & Cairn.	Program GLK og Qaasuitsup Kommunia.
Kl. 11.30	Afgang mod Ilulissat	HDMS Knud Rasmussen
Eftermiddag	Ankomst til Ilulissat og check-in på Hotel Hvide Falk.	
Kl. 18.20	Afgang til Hotel Arctic.	
Kl. 18.30	Middag med repræsentanter fra kommunalbestyrelsen. Deltagere: Delegationen (15) + Timooq Mølgaard, 1, viceborgmester Palle Jeremiassen, kommunalbestyrelsesmedlem Sofia Geisler, Sekretariat, Kommunikationsdirektør	Reserveret til 20 personer på Hotel Arctic
Tirsdag den 14. september		
Kl. 08.00	Afgang fra Hotel Hvide Falk til lufthavnen.	
Kl. 09.40	Afgang fra Ilulissat.	Fly nr. GL 571
Kl. 10.25	Ankomst Kangerlussuaq.	
Kl. 12.50	Afgang Kangerlussuaq.	Fly nr. GL 782
Kl. 21.10	Ankomst København	

Deltagerliste

Grønlandsudvalget

Lars-Emil Johansen (SIU), formand
Britta Schall Holberg (V), næstformand
Kim Andersen (V)
Flemming Møller (V)
Preben Rudiengaard (V)
Mogens Jensen (S)
Torben Hansen (S)
Julie Rademacher (S)
Niels Sindal (S)
Henrik Brodersen (DF)
Pernille Frahm (SF)
Bente Dahl (RV)

Jakob Heltoft, udvalgssekretær
Lone Klinke, udvalgsassistent

Fra Qaasuitsup Kommunia

Mads Bang Jensen, Kommunikationschef

Sekretariatet medbringer en telefon på studierejsen.

Mobil. 3337 32 93

Praktiske oplysninger

Fotografering:

Grønland er de 1000 motivers land. Det kan stærkt anbefales at medbringe kamera. Den grønlandske natur er så fantastisk, at det er meget rart at have billeder at støtte sig til, når man senere skal berette om det.

De vil næsten garanteret på turen komme ud for at se pastelfarver på himlen, som De ikke troede muligt og sejladsen langs kysten giver anledning til at se forskellige klippeformationer fra de forskellige dannelsesperioder.

Garvede fotoamatører diskuterer ofte om det kan være en fordel at have et såkaldt ”skylight-filer” på specielt spejlreflekskameraer. Diskussionen var specielt intens, da mange tog lysbilleder, hvilket skete med en forholdsvis langsom film, hvor billederne havde en tendens til blå tone.

For de moderne elektroniske kameraer gælder, at det er en fordel at have en indstilling, der tager højde for reflekser i vand. Der er meget lys i Grønland og reflekser forekommer ofte i vandet med meget stor styrke.

Hudpleje.

Luften i Grønland er meget tør – har cirka kun den halve luftfugtighed som i det øvrige Danmark. Herudover udtørres blæsten også godt. Det er derfor en meget god ide at medbringe læbepomade og eventuelt fugtighedscreme til huden.

Kasketter.

Kasketter med meget stor skygge kan være særdeles praktiske i det grønlandske vejr. Dels værner de mod vind om hovedet og dels skygger de for lyset, så det skarpe sollys ikke er helt så generende. Kasketter bruges meget i Grønland og ingen vil forundres, hvis De vælger at bære en sådan.

Kontakt.

På grund af de store afstande mellem byer og bygder, dækker mobilnet og internetforbindelse ikke alle steder. Når man kommer i nærheden af byer eller bygder, er der normalt ingen problemer, men mellem disse steder, synes der at være ”radiodødt”. Dette gælder dog ikke for alle forbindelser. Søværnet kan altid komme i kontakt med skibet, hvis det er nødvendigt.

Grønlands Kommando har oplyst følgende kontaktnumre:

Grønlands Kommando (GLK)	Omstilling Direkte	+299 691911 +299 691955	glk@glk.gl mrcc@glk.gl
Stabschef GLK	KK Jan Bøgsted	+299 691911/+299 538879	stch@glk.gl
GLK forbindelsesofficer Thule Air Base (FOTAB)	Kontor Iridium OL John V. Blågreen SG Lars Iversen MOKS Marius Lind Lange	+299 976526 +881 641 482 312 +299 594126 +299 594526 +299 594426	fotab@grennet.gl
Rigsombudsmanden i Grønland	Embedets numre Embedets telefax	+299 321001/ +299 324171	riomgr@gl.stm.dk

Hvis man fra Danmark absolut skal i kontakt med delegationen kan kontakt altid formidles via

Grønlands Kommando på tlf. 00 299 61 19 11 (døgnvagt), der så vil formidle kontakten til inspektionsskibet også under sejlads.

Udvalgssekretariatet medbringer en telefon på studierejsen.
Mobil. 3337 32 93.

Medicin.

Apoteker findes ikke. Butikker har håndkøbsudsalg med de enkleste ting. Yderligere medicin fås på sygehusene og er i øvrigt gratis. Men antallet af præparater er stærkt reduceret i forhold til i det øvrige Danmark, så har man behov for et særligt præparat er det mest fornuftigt at medbringe det. I øvrigt har inspektionsskibet læge med, som man kan konsultere.

Nyheder og aviser.

Den landsdækkende grønlands radio, KNR, har nyhedsudsendelser på grønlandsk og dansk i radioen, samt en nyhedsudsendelse i TV, hvor størstedelen er tekstet på dansk. Nyhederne kan være ældre end i Danmark.

Danske aviser kan fås i de større byer, men er normalt nogle dage gamle. Et nyt projekt med udskrivning af danske aviser transmitteret via fax kører pt. i i nogle byer, hvor det så er muligt at få friske aviser.

Ugeblade kan fås langt omkring i Grønland, men jo længere man kommer ud i landet, jo ældre er de erfaringsmæssigt.

Påklædning.

Vejret i Grønland kan være meget skiftende og ændringer kan komme noget mere pludseligt end i (syd) Danmark. Det kan være meget koldt og blæsende og ind imellem ganske lunt, specielt hvis man står i læ. På turen vil De formentlig opleve ret kolde omgivelser på Thule Air Base og i Qaanaaq – 5 – 6 graders varme og skulle det blæse, vil det føles koldt. Jo længere sydpå skibet kommer, jo varmere vil det formentlig generelt føles – afhængig dog af vejr og vind.

Det anbefales derfor, at medbringe noget vind- og vandtæt overtøj med mulighed for at supplere med en trøje m.v. under, således at man kan skifte i takt med vejrændringerne. Det er endvidere praktisk med fodtøj med kraftige såler. Hue og vanter er en rigtig god ting, da blæst køler rigtig meget i hoved og hænder.

Generelt er man i Grønland meget uformel i sin påklædning, men det vil være naturligt for mændene at medbringe en habit eller tilsvarende påklædning til eventuelle aftenarrangementer og ditto for kvinderne.

Lyset er generelt skarpere, end man er vant til i det øvrige Danmark, hvorfor solbriller kraftigt anbefales.

Redningsoperationer.

Inspektionsfartøjet Knud Rasmussen indgår i redningsberedskabet i Grønland. Dette betyder, at skibet – uanset det er i færd med at løse transportopgaven i forbindelse med besøget – hvis der iværksættes en redningsoperation, hvor det er hensigtsmæssigt at indsætte skibet, må prioritere redningsoperationen forud.

Dette vil for besøget betyde, at hvis vi er i søen, må vi følge med på redningsoperationen og hvis vi er i land, må vi afvente skibets tilbagekomst. Dette kan betyde ændringer i programmet, men alle i Grønland har fuld forståelse for dette.

Vi håber naturligvis på, at der ikke kommer redningsoperation, men dette så De allerede nu er orienteret om muligheden for afbræk i besøgsprogrammet. Skulle det ske, vil alle naturligvis

forsøge at ændre programmet, så De alligevel for det mest mulige ud af det.

Sprog.

En stor del af befolkningen taler og forstår dansk – men ikke alle. Nogle kan forstå dansk, men føler sig ikke sikker nok til at tale det og svarer derfor ofte på grønlandsk, fordi man er mere sikker i sit eget sprog. Det forsøges at skaffe tolkebistand til møder, hvor dette vil være nødvendigt.

Efter indførelsen af Grønlands Selvstyre, hvor det nu er slået fast at grønlandsk er hovedsproget, er rollerne vendt en smule om. Tidligere spurgte vi i Rigsombudet om folk ønskede tolkebistand, nu er det mere korrekt at spørge - som dansker - om jeg får brug for tolk. Forskellen er hårfin, men bemærkes helt klart.

Hvis De vil sige noget og der er tolk, så anvend små, korte sætninger og aldrig indskudte sætninger, sarkasme eller ironi (det kan ikke oversættes til noget brugbart på grønlandsk).

Der tales i Grønland tre slags grønlandsk: thulesprog, Øst- og vestgrønlandsk (officielle sprog).

Vestgrønlandsk kan deles i to hoveddialekter nord- og sydgrønlandsk. På turen vil De kunne møde Thulesprog – i Qaanaaq – og vestgrønlandsk på resten af turen. Mange vestgrønlandere har meget svært ved at forstå Thulesprog, hvilket kan give problemer i dagligdagen.

Souvenirs og kunsthåndværk.

Der har i Grønland været en meget stor tradition for selv at fremstille beklædning og redskaber.

Denne tradition er i dag videreført inden for beklædning i sælskind og inden for kunsthåndværk.

Der kan på turen købes virkelig fine ting. Specielt Qaanaaq er kendt for sit meget fint forarbejdede kunsthåndværk. Der er på turen indlagt mulighed for at komme til at se og eventuelt købe kunsthåndværk, bl.a. i Qaanaaq.

Telefon.

Der findes et udmærket telefonnet og mobiltelefoner har forbindelse langt omkring. Dog kan der tilhavs visse steder være problem med dækningen på grund af de meget store afstande. Generelt er hastighederne langt under de danske, selv om det har hjulpet med en søkabelforbindelse til Island.

Generelt skal man være opmærksom på, at hvis man får en dårligt satellitforbindelse, kan man ikke tale samtidig – den ene må vente på at den anden bliver færdig. Problemet er ikke så stort mere, men kan forekomme i yderdistrikter.

Ved opringning fra mobiltelefon i Grønland til Danmark tastes +45 (i praksis 0045) foran det danske nummer (8-cifret).

Ved opringning fra Danmark til Grønland tastes +299 foran det grønlandske nummer (6-cifret) – i praksis det præfix, der skal til for at ringe internationalt fra Danmark efterfulgt af 299.

Vær opmærksom på, at det kan være dyrt at ringe mellem Grønland og Danmark pga. roamingudgifter til danske televirksomheder og TELE Greenland A/S.

Teletrafikken går de fleste steder via en radiokæde og nu enten via satellit eller søkabel ud af Grønland.

Tidsforskel.

Tidsforskellen mellem Danmark og Grønland er:

- For Pituffik (Thule Air Base) og Qaanaaq – 5 timer, altså når klokken er 12 i Danmark er den 07 i Thule.
- For Vestgrønland (fra Upernavik til Nanortalik) -4 timer, altså når klokken er 12 i Danmark er den 08 i Vestgrønland.

Tidsforskellen skyldes at Grønland ligger så langt vest for Danmark at man passerer adskillige

tidszoner og i øvrigt at Grønland er så stor, at den i sig selv breder sig over flere tidszoner. Generelt har man fra Danmark den opfattelse, at man rejser langt mod nord, men i realiteten rejser man længere mod vest, end mod nord, for at komme til Grønland.

Størrelsesmæssigt kan oplyses, at Nuuk, hvor rejsen ender, ligger på samme breddegrad som Bergen i Norge og sydspidsen af Grønland på samme breddegrad som Oslo.

Tobak.

Der ryges generelt meget i Grønland og afgiften er en god indtægtskilde for Landskassen. For 2010 er der budgetteret med at tobaksafgiften alene indbringer 225 mio. kr., set i forhold til det samlede indbyggertal på 55-56.000 mennesker alt inkl. er det pr. hoved en stor udgift.

Der arbejdes pt. på at nedbringe tobaksforbruget mærkbart i Grønland. Senest er rygning forbudt på offentlige kontorer. Rygerestriktioner på værtshuse og i restauranter indføres med virkning fra den 1. oktober 2010.

Vaccination.

Sundhedsstyrelsen har ikke påbudt vaccination ved rejse til Grønland. Desværre er tuberkulosen ikke helt udryddet, så hvis man føler sig lidt utryg, kan man blive vaccineret på Statens Seruminstitut.

Ellers har Grønland et rimeligt sundhedsvæsen med evakueringsmulighed til Dronning Ingrid's Hospital i Nuuk eller Rigshospitalet i København, hvis det er noget der ikke kan klares lokalt.

Inspektionsfartøjet, de rejser med, har i øvrigt hospital og egen læge ombord, så der vurderes ikke at være grund til bekymring.

Valuta.

Der anvendes danske pengesedler og mønter i Grønland.

Dankort kan anvendes stort set over alt i Grønland. I de byer, hvor der er bank, er der hæveautomater i tilslutning til banken, men normalt kun i bankens åbningstid. I byer uden bank har bankforretninger været varetaget af TELE Post-centrene, men er nu ved at overgå som område til butikskæden Pilersuisoq A/S

Eurocard og Visa kan anvendes visse steder men ikke alle. Fortrinsvis i turistbutikker og butikker i de store byer.

Væskebalance.

Da luftfugtigheden er omkring den halve af, hvad den er i det øvrige Danmark, skal man især de første to døgn sørge for at få rigeligt med vand. Væsketabet ved udåndingsluften er væsentlig højere, end man er vant til. Får man for lidt vand, bliver man meget træt – erfaringsmæssigt det andet døgn man er i Grønland. Kroppen indstiller sig efterhånden til den nye situation, men det tager et par døgn. Det er meget normalt i Grønland at der står vand fremme.

I Grønland drikkes der meget kaffe og der bydes gerne på kaffe. Husk at kompensere med vand de første dage, da kaffe er vanddrivende.

Vandet i Grønland er sædvanligvis af en glimrende kvalitet – fuldt på højde med det kildevand, der sælges på flaske. Vandet er overfladevand – sådan noget som grundvand er et abstrakt begreb i Grønland – men renses ganske effektivt. Der findes i Grønland ikke så mange skadelige bakterier, så vandet kan sagtens drikkes og indeholder meget sjældent sygdomsfremkaldende ting. Der er normalt ikke nogen tilfælde af ”turistmave” eller lignende, da vandet mere mangler bakterier end har andre bakterier, end man er vant til.

Grønland er i færd med at løbe en vandeksport i gang, så i de fleste butikker kan man ud over ”købevand” fra ”udlandet” (Danmark, Europa mv.) købe vand aftappet på flaske i Grønland.

Øl og spiritus.

Pr. indbygger drikkes der mere i gennemsnit end i Danmark, men forbruget har været kraftigt faldende. En medvirkende årsag er afgiftsbelægningen.

I Vestgrønland gælder en ”emballagebekendtgørelse”, der regulerer, at der kun må sælges øl- og sodavand i godkendt emballage. Dette betyder for øllets vedkommende, at der kun kan købes flaskeøl i tre svagere typer, (Carlsberg, Tuborg og Tuborg Classic) og enkelte stærke typer (Elephant, Tuborg Guld, ”Moskus”). I Ilulissat og Nuuk kan man pt. få fadøl, der produceres lokalt på mikrobryggerier. Mikrobryggeriet i Nuuk er gået i samarbejde med øltapperiet i Nuuk og derfor kan man i udvalgte byer finde ”Moskus”-øl og eventuelt sæsonøl som ”Eric The Red” eller ”Irish Porter” tappet på flaske.

Der er ingen lukkelov i Grønland, men kun fastsatte tider for, hvornår der må sælges øl-, vin og spiritus fra butikker, ma. – fr. 09.00 – 18.00 og lørdag 09.00 – 13.00, samt tidspunkter for værtshuses udskænkning. Hoteller og lufthavne har dog tilladelse til salg på lidt andre tidspunkter.